

ת"פ 66819/11/15 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד רפי רפאל גבעתי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 66819-11-15 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' גבעתי

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
המאשימה פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
ע"י ב"כ עו"ד שלום
נגד
הנאשם רפי רפאל גבעתי
ע"י ב"כ עו"ד שטרולי

גזר דין

ביום 17.9.18, לאחר הבאת הוכחות, זוכה הנאשם מעבירת זיוף והורשע הנאשם בעבירות הבאות:

- א. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977;
- ב. ניסיון לקבל דבר במרמה, לפי סעיף 415 בצירוף סעיף 25 לחוק הנ"ל;
- ג. שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק הנ"ל;

הנאשם הופנה לשירות המבחן ונערכו בעניינו שני תסקירים, מיום 24.1.18 ומיום 17.9.18: שירות המבחן מצא כי הנאשם נוטל אחריות חלקית בלבד על מעשיו, התנהגותו מניפולטיבית, הוא אינו מוכן להכיר בכל בעייתיות בהתנהגותו ובתפיסותיו ואינו מוכן להתחייב בכנות לטיפול. השירות נמנע אפוא מהמלצה טיפולית.

ביום 6.11.18 השלימה המאשימה טיעוניה לעונש וההגנה טענה לעונש:

התביעה עתרה לעונש של שנת מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגעים;

ההגנה עתרה לעונש עיקרי של מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות;

מעשי הנאשם:

1. בתאריכים שונים בין חודש יוני לחודש דצמבר 2012, הגיעו לידי של הנאשם 24 שיקים, אשר נרשמו על-ידי מספר מתלוננים, ונמסרו לנאשם מאת גורמי "שוק אפור".

2. השיקים זויפו משהוספו בהם חתימת הנאשם בגב השיק ו/או בחזית השיק באופן הנחזה להיראות שהנאשם רשאי לפדות את השיקים. בנוסף לכך, בחלק מן המקרים, שונו תאריכי פירעון השיק.
3. הנאשם הפקיד את השיקים המזויפים באחד מארבעת חשבונות הבנק הרשומים על שמו כמפורט בסעיף 4 לכתב האישום, וקיבל כך במרמה סכום כולל של 136,267 ₪ בגין 23 שיקים שהופקדו ונפרעו בחשבונותיו.
4. שיק אחד (482775) לא נפרע, אף הנאשם ניסה לפדותו ולקבל במרמה את שווי בסך 26,338 ₪.

נסיבות הקשורות לעבירות - קביעת מתחם העונש ההולם:

1. כלל מעשיו של הנאשם היו חלק מתכנית אחת, שמאפייניה חזרתיות ותדירות, ולכן יש לראותם כ"אירוע עבירה" אחד, נושא למתחם עונשי אחד.
2. הנאשם ידע שהוא מקבל שיקים מזויפים ממקור חשוד, ומשלב מסוים ידע שנגב. הנאשם עשה שימוש בשיקים אלו, אותם הפקיד בחשבונותיו בעצמו או באמצעות אחר, וקיבל כך במרמה את הנחת דעתם של פקידי הבנקים ואת סכומי השיקים. הנסיבות המחמירות למעשיו הן השיטתיות והחזרתיות, השימוש במסמכים מזויפים, מספר השיקים וגודל הסכום הכולל שהתקבל כך במרמה.
3. הערכים המוגנים בעבירות אותן עבר הנאשם:

א. הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה. הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה, שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מפי שפעל. הערך המוגן בעבירת המרמה הוא ההגנה על חופש הרצון ושמירה מפני פגיעה, בהתקיים קשר סיבתי בין פגיעה כאמור לבין קבלת הדבר שהתקבל במרמה (ע"פ 2333/07 **תענך נ' מ.י.** (2010), ע"פ 8573/96 **מרקדו נ' מ.י.** (1997), ע"פ 752/90 **ברזל נ' מ.י.** (1992));

ב. לענין השימוש במסמך מזויף, הושוותה זו לעבירת הזיוף בדברי המחוקק עצמו, כששתי העבירות מגינות על ערך הקרוב לזה המוגן בעבירת המרמה: העבירות הללו אוסרות למעשה את הטעיית הזולת תוך שימוש ב"מסמך", החפץ שבתרבותנו הינו הסמן העיקרי לרצינות ואמינות (מ"תביא פתק" ועד "איפה זה כתוב" והדברים ידועים). כלומר, הערך המוגן בעבירות אלו איננו רכוש-דווקא. בנוסף, ובשונה מעבירת המרמה, מדובר בעבירות שאינן תוצאתיות, כיון שהפגיעה בזולת נעשית בעצם הטעייתו, עוד לפני שנגזל או התקבל ממנו דבר. מכאן, שעבירות אלו מגנות אף הן על חופש הרצון, על יכולתו של אדם להחליט ולבחור דרכו מבלי שיוטעה באמצעות "מסמך" מזויף;

4. הנאשם פעל באופן מתוכנן, בהתמדה ובחזרתיות, בסכומים לא מבוטלים המצטברים לסך ניכר. הנאשם היה חוליה במסכת המרמה, אך לא כ"מריונטה" אלא כחוליה חשובה, בלעדיה אין, כשפעל מתוך מטרה ברורה להשגת רווח כלכלי. מידת הפגיעה בערכים המוגנים היתה אפוא גדולה וחמורה. הנזק הקונקרטי העיקרי היה

סכום המרמה שנגזל מהבנקים, אך אין לזלזל בטרחת הסרק שנגרמה למתלוננים ובפגיעה באמון בערכו של שיק - אמצעי תשלום וחליפין ראשון במעלה. הנזק הפוטנציאלי קרוב למיצויו בנזק שבפועל, בתוספת הסך שגולם בשיק שהניסיון לפדותו לא צלח.

5. גם-אם אקבל את טענות הנאשם למצוקה כלכלית, וללחצים שגברו והפכו לאילוצים מצד אותם גורמים שהפכו אותו ואת חשבונותיו ל"מסלקה של השוק האפור" - לא אוכל לקבל טענות אלה כהסברים לבחירת הנאשם להיטיב את מצבו על-חשבונם של אחרים.

6. מדיניות הענישה בעבירות מרמה בסכומים גדולים, וכשהפעילות העבריינית מתוכננת וחוזרת, מכוונת בעיקרה לעונשי מאסר בפועל לתקופות משמעותיות, ולצד עיצומים כספיים ומאסרים מותנים, וראו למשל ע"פ 34508-01-16 בן מיור נ' מ.י. (2016), עפ"ג 20668-06-15 שילון נ' מ.י. (2015), ת"פ 35895-10-14 מ.י. נ' קביזון (2017) ות"פ 5262-02-12 מ.י. נ' הררי (2012). בהתחשב במהות העבירות והפגיעה בערכים המוגנים, מדיניות זו ראויה ומוצדקת על-אף מקרים שבהם נסיבות דומות הובילו לריצוי מאסר בעבודות שירות, וראו למשל רע"פ 6435/09 אוסקר נ' מ.י. (2006) שעניינו זיוף שיקים בסך כולל של 278,176 ₪, ות"פ 17135-06-15 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' שטרן (2018).

7. בשקלולן של כלל הנסיבות ובהתחשב במדיניות הענישה, ייקבע מתחם העונש ההולם, לעניין העונש העיקרי, בין שמונה לבין שלושים חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות לעבירות - קביעת העונש במתחם:

1. הנאשם יליד 1973, כבן 45 כיום, נשוי ואב לשלושה ילדים, ועובד בתיווך מקרקעין. הוריו של הנאשם התגרשו בקטנותו והנאשם גדל בבית סבתו עד שעבר לחיות עם אביו ומשפחתו החדשה. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, שרת שירות צבאי מלא, ועבד בתחום האבטחה - תחילה כשכיר ומשנת 2006 כבעל חברה. לאחר שהתגלו מעשי העבירה שביצע, החל הנאשם לעבוד בתיווך מקרקעין, יחד עם אשתו, ואף קיבל רישיון מתווך בשנת 2017.

2. אין לחובת הנאשם עבר פלילי.

3. לחיוב וכגורמי שיקום התייחס שירות המבחן ליציבות בתחומי חייו השונים של הנאשם ולתפקודו התקין עד לביצוע העבירות.

לשלילה וכגורמי סיכון מנה השירות את התנערותו של הנאשם מאחריות ממשית למעשים, את הצדקתו העצמית את מעשיו מתוך עמדה קורבנית, את חוסר היכולת או המוכנות של הנאשם לסקור בביקורתיות את מעשיו ותפיסותיו, ועד-כדי זיהוי דפוסים של מרמה ומניפולטיביות במגעים עם השירות. הגיעו הדברים לידי כך, שהשירות הפסיק את שיתופו של הנאשם בקבוצה טיפולית (צעד נדיר ביותר).

4. יחסו של הנאשם לעבירות: הנאשם כשל בניהול החברה שפתח וניהל, והחל לצבור חובות כבדים לגופים שונים לרבות גורמי "שוק אפור". הנאשם עבר את העבירות על-רקע הסתבכויותיו הכלכליות, ולדבריו גם מחמת לחצים קשים של אותם גורמים. עם-זאת, ממשיך הנאשם לטעון כי לא הבין את משמעותם של מעשיו ופעל ללא

כוונה פלילית.

5. כלל האמור לעיל הוביל את שירות המבחן למסקנה המבוססת, כי אין טעם בנקיטת אפיק טיפולי, שהנאשם מעוניין בו רק מן השפה אל החוץ, מחשש לתוצאות ההליך הפלילי.

6. לזכות הנאשם יעמדו נתונים אלו:

א. הפגיעה הקשה שעתיד הנאשם להיפגע מעונש של מאסר בכליאה, כדין מאסר ראשון;

ב. הפגיעה הקשה במשפחתו של הנאשם, הן במישור הכלכלי והן במישור הרגשי;

ג. אורח חייו הנורמטיבי של הנאשם עד לביצוע העבירות;

ד. משקל מיוחד יינתן לחלוף הזמן - כשש שנים מאז ביצוע העבירות, כשהנאשם לא שב להסתבך בפלילים;

ה. היעדרו של עבר פלילי;

7. כל אלה יובילו לקביעתו של העונש העיקרי בשליש התחתון של המתחם שנקבע, ואף קרוב לסף המתחם; ההיבטים הכלכליים של מעשי העבירה יחייבו קנס, אך זה יהיה מתון, בהתחשב בתקופת מאסר שתוטל; תוספת הרתעה תימצא במאסר מותנה ובהתחייבות כספית; לא אחייב הנאשם בפיצויים, שכן גם לאחר קבלת טבלת התביעה לעניין זה (מיום 15.3.18) - ובוודאי לנוכח אי-התאמות עליהן עמד הסניגור המלומד בטיעונו - לא ברור מי הניזוקים, הנפגעים או הבנקים;

סוף-דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. תשעה חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו ככל שהיו לפי רישומי שב"ס;

ב. ארבעה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירה של קבלת דבר במרמה או קבלת דבר בתחבולה, לרבות ניסיון;

ג. קנס בסך 8,000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם בארבעה תשלומים חודשיים ורצופים, שהראשון שבהם לא יאוחר מיום 1.1.19 וכשמחדל או עיכוב באחד התשלומים יעמיד מלוא הסך לפירעון מיידי;

ד. התחייבות בסך 10,000 ₪ למשך שנתיים מיום שחרורו, שתנאיה תנאי התנאי. לא תיחתם ההתחייבות, ייאסר הנאשם למשך חודשיים;

הוראות נלוות:

- א. בקשות לדחייה נוספת או לפריסה אחרת של הקנס ניתן להגיש למרכז לגביית קנסות;
- ב. מוצגים: ככל שהיו, יועברו להחלטת קצין משטרה;
- ג. פיקדון בתיק זה או בתיקים קשורים יושב לנאשם לאחר כניסתו למאסר או לפי הוראה אחרת של בית משפט מחוזי;
- ד. עותק גזר הדין יועבר לידיעת שירות המבחן;
- זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ו' כסלו תשע"ט, 14 נובמבר 2018, במעמד הצדדים.